

Boekbesprekingen-Compte rendu

Heksen, heiligen en hallucinogenen Medische toverkunsten

A.M.G. Rutten

De "groene deliria", de plantaardige stoffen die door hun werking op het brein hallucinatie oproepen, zijn al eeuwenlang bekend. De bijbel noemt aluinvruchten of dudaim, de zeloten werden door Claudius bestreden vanwege het gebruik van hallucinogene paddestoelen en het West Romeinse Rijk laat een funeste consumptie van zinsbegoochelende middelen zien.

Tijdens de cultuurhistorische strijd tussen heidendom en ascetisch christendom in de Middeleeuwen heeft het gebruik van bedwelmende en hallucinogene middelen in religie en volksgeloof, in rituelen en magie, zodanige vormen aangenomen dat het leidde tot een ingrijpen van zowel wereldlijke als geestelijke machthebbers. Heksen, heiligen, begijnen en benandanti maakten soms een dankbaar gebruik van medische toverkunsten bij hun streven naar extase, visioenen en erotische orgieën. Het waren middelen, door de medische wetenschap aangedragen, die nu niet als medicijn maar als genotmiddel gingen dienen.

In dit boek wordt beschreven waar het drugsgebruik uiteindelijk tot leidde, hoe de een verbrand werd, de ander heilig verklaard en hoe psychoactieve kruiden een rol gingen spelen in de demonologie, het duivelskookboek, de heksensabbat, in bezweringen en de Inquisitie.

G.G.

Dit memorabel werk, aantrekkelijk geschreven met minutieuze analyses is verkrijgbaar bij

Erasmus Publishing, Rotterdam, 2005.
Ingenaaid gebrocheerd, 152 pp. Illustr.,
ISBN 90-5235-176-7
Prijs 19,50

Architectuur van Belgische hospitalen

Dit rijk geïllustreerde boek gaat over 53 Belgische hospitalen van de 13^e eeuw tot de jaren 1940; historische soms opvallende gebouwen, sommige nog in dienst zoals Brugmann (Brussel) of gerecycleerd tot rusthuis, bejaardenhuis of als museumruimte.

Boekbesprekingen-Compte rendu

Het baanbrekende werk bevat zeer boeiende bijdragen en is een gids met prachtige foto's en soms plannen van de hospitalen. Ook de beschrijvingen van de hospitaalmusea en medische verzamelingen zijn de aankoop van dit werk meer dan waard.
Voorzitter van het redactiecomité is prof. Robrecht Van Hee.

G.V.

Te bestellen bij:

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Afdeling Monumenten en Landschappen

Koning Albert II-laan 19, 1210 Brussel

ISBN: 90-403-0209-X

Depotnummer: D/2004/3241/123

256 blz. Prijs 45 Euro op bankrekening 091-2206040-95

Botanique et Pharmacie Botanik und Pharmazie Regula Willi-Hangartner, Adrien Dolivo

Cette publication de la Société Suisse d'histoire de la pharmacie est un compte-rendu des actes de la réunion de la SSHP à Lausanne les 28 et 29 septembre 2002.

Pendant des siècles, botanique, médecine et pharmacie ont été étroitement liées. C'est pourquoi les organisateurs de la réunion ont choisi de rappeler les relations qui unissaient la botanique à la pharmacie.

Voici la table de matières :

Jürg Blome : Ein ausgewähltes Beispiel einer mittelalterlichen Pflanzenillustration und zugehörigem Text aus dem Ms K2 "Circa instans" der Basler Universitätsbibliothek.

Colette Charlot : « La Science Aimable » à Montpellier du XVIe au XIXe siècle.

Adrien Dolivo : Un voyage d'E. Wilczek en Amérique de Sud (1897)

Karoline Graf : Jacob Constant de Rebecque (1645-1732), Begründer des ersten botanischen Gartens in Lausanne, Autor des « Essai de la Pharmacopée des Suisses ».

Frank Leimkugel : Die « Société Botanique de Genève » und ihre Beziehungen zur institutionalisierten Botanik in Palästina.

Magnin-Gonze Joëlle: Petit aperçu illustré de l'histoire de la